

**КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»**

СХВАЛЕНО

Протокол Вченої ради КВНЗ
«Харківська академія неперервної
освіти»

№ 6 від 29.12.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ КВНЗ «Харківська
академія неперервної освіти»

№ 109 від 29.12.2025

ПРОГРАМА

продовженої навчально-методичної форми
підвищення кваліфікації
класних керівників закладів загальної середньої освіти

МЕТОДИЧНИЙ КЛАСТЕР

**«СКЛADOBІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З УЧНІВСЬКИМИ
КОЛЕКТИВАМИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ»**

Актуальність. Реформування української освіти на концептуальних засадах Нової української школи висуває нові вимоги до професійної діяльності педагога, зокрема і до його виховної діяльності. Розвиток професійної компетентності педагогів як вихователів, організаторів виховної діяльності потребує їх постійної професійної підготовки з урахуванням потреб суспільства й запитів дітей та молоді в умовах дистанційної освіти.

До традиційних виховних завдань, що вирішують освітяни, додаються виклики які стали звичною частиною освітнього процесу: дистанційне навчання, внутрішня та зовнішня міграція учнів та їх родин, навчання дітей за кордоном, дефіцит «живого» спілкування між людьми, а як наслідок порушення особистісного та соціального розвитку дітей та молоді, деформація особистісних цінностей та моделей поведінки, національної ідентичності. Сучасні школярі, навчаючись дистанційно в складних умовах війни, лімітовані в можливості зустрічатись з друзями, проводити час в групах та колективах однолітків, це в свою чергу призводить до зниження комунікації, дітям складно гуртуватись, об'єднуватись, спільно та злагоджено вирішувати завдання. В майбутньому це може призвести до негативних наслідків – невміння співпрацювати, спілкуватися в колективі, аргументувати власну точку зору, дослухатись до ідей, враховувати інтереси інших, разом працювати над одним проєктом, і, як наслідок, мати проблеми на робочому місці.

Особливої актуальності набуває проблема згуртування дітей в учнівських колективах, формування толерантних та доброзичливих стосунків у колі однолітків, інтеграції кожної дитини в дитячі спільноти, формування навичок взаємодії та співпраці, емпатії, розуміння та формування моральних принципів та норм, духовності, гуманізму, людяності, стійкої до негативних впливів свідомості.

Це створює потребу застосування нових підходів у роботі з учнівськими колективами з метою формування системи цінностей та культури відносин учнівської молоді, розвитку життєстійкої, цілісної та щасливої особистості, сім'янина, професіонала, громадянина, який мислить креативно та здатен до успішної самореалізації.

Класний керівник є головним організатором виховної роботи у класі, першим вихователем, консультантом, безпосереднім наставником, який спрямовує виховний процес, співпрацює з учнями, їх батьками, вчителями-предметниками, керівниками гуртків, дитячими та молодіжними громадськими організаціями, організовує і проводить позакласну та позаурочну роботу. З метою професійного розвитку класних керівників у вирішенні виховних завдань розроблено програму методичного кластеру «Виховний потенціал учнівських колективів в умовах дистанційки».

Освітню програму методичного кластеру «Виховний потенціал учнівських колективів в умовах дистанційки» розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти та з урахуванням положень законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».

План роботи кластеру містить методичну складову (9 год. – 0,3 кредиту ЄКТС) та тематичний спецкурс (6 год. – 0,2 кредиту ЄКТС). Загальна кількість годин підвищення кваліфікації учасників кластеру протягом року становить 15 годин (0,5 кредити ЄКТС).

Зміст роботи кластеру забезпечує Центр виховання та розвитку особистості (керівник Горбенко Т.І.) за участі науково-педагогічних працівників секції культури здоров'я, психологічної та інклюзивної освіти кафедри освітнього менеджменту та виховання (завідувач секції Байназарова О.О.).

Мета: розвиток компетентності педагогічного партнерства, емоційно-етичної та інклюзивної компетентностей класних керівників, підвищення ефективності організації та здійснення виховного процесу в ЗЗСО в умовах дистанційного формату навчання.

Завдання:

- розширити знання педагогів щодо ключових аспектів соціалізації дітей в сучасних умовах та інтеграції дітей з ООП в дитячий колектив;
- розкрити роль та визначити шляхи організації змістовного дозвілля дітей та молоді в умовах дистанційної освіти;
- задовільнити потреби у поглибленні теоретичні знань щодо роботи зі здобувачами освіти з особливими освітніми потребами, формування інклюзивного освітнього середовища в закладі освіти;
- опрацювати нові форми та методи партнерської взаємодії учасників освітнього процесу на засадах демократичних та загальнолюдських цінностей щодо розвитку цілісної та щасливої особистості здобувача освіти.

Очікувані результати: у процесі навчання слухачі розвинути такі компетентності:

- **компетентність педагогічного партнерства** (здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії із здобувачами освіти в освітньому процесі);
- **емоційно-етична компетентність** (усвідомлення особистих почуттів, емоцій, потреб та емоційних станів інших учасників освітнього процесу);
- **інклюзивна компетентність** (здатність до забезпечення інклюзивності в освітньому середовищі, педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей, потреб, можливостей, здібностей та інтересів здобувачів освіти).

Цільова аудиторія: класні керівники ЗЗСО

Термін роботи: 2026 рік.

Періодичність: 3 заняття по 3 год, тематичний спецкурс-тренінг 6 год., усього 15 год.

Форми роботи: онлайн формат (платформа ZOOM).

Керівник: Горбенко Т.І., завідувач Центру виховання та розвитку особистості КВНЗ «Харківська академії неперервної освіти».

**План роботи
методичного кластеру**

«Складові виховної роботи з учнівськими колективами в умовах дистанційної освіти»

№ з/п	Тема	Форма роботи	Терміни роботи	Кількість годин	Виконавці
1.	Дитячий колектив як осередок соціалізації та розвитку ціннісних орієнтацій особистості	Вебсемінар	Березень	3	Горбенко Т.І., Замазій Ю.О., Малакей І.С.
2.	Класний керівник: актуальні питання роботи в інклюзивному класі	Тематичний спецкурс-тренінг	Травень	6	Астахова М.С., Байназарова О.О., Колісник О.В.
3.	Змістовне дозвілля та його роль у формуванні успішної особистості здобувача освіти	Вебсемінар	Вересень	3	Горбенко Т.І., Вороніна Г.Л., Скрипка К.С.

4.	Способи розв'язання проблемних ситуацій класного колективу: взаємодія та співпраця учасників освітнього процесу	Вебсемінар	Жовтень	3	Горбенко Т.І., Астахова М.С., Носенко В.В.
		Усього			15

Алла ОСТАПЕНКО

Людмила ЛУЗАН

Марія АСТАХОВА

Олена БАЙНАЗАРОВА

Олена КОЛІСНИК

Юлія ЗАМАЗІЙ

Інна МАЛАКЕЙ

Тетяна ГОРБЕНКО

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади: Наук. Видання. К.: Либідь, 2003. 280 с.
2. Бех І.Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 2: Особистісно орієнтований підхід: науково-практичні засади. К.: Либідь, 2003. 344 с.
3. Джерело педагогічних інновацій. Компетентнісний підхід в освіті. Науково-методичний журнал. – Випуск № 3 (19). – Харків: Харківська академія неперервної освіти, 2017.– 148 с.
4. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей». URL: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/ua-sch-2016/>
5. Коростіль Л.А. Покоління Z: пошук способів педагогічної взаємодії. Народна освіта. Електронне наукове фахове видання. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5229
6. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: [навч. посібник] / Неля Євтихіївна Мойсеюк. К., 2003. 615 с.
7. Мороз О. Як не стати овочем. Інструкція з виживання в інфопросторі. Харків. Віват 2021.
8. Наказ МОН, молоді і спорту України від 31.10.2011 № 1243 «Про Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів».
9. Програма «Нова українська школа» у поступі до цінностей», затверджена Вченими Радами Інституту проблем виховання (протокол № 6 від 02 липня 2018 року) та Інституту модернізації змісту освіти (протокол № 7 від 26 вересня 2018 року). URL: <https://ipv.org.ua/prohrama-nova-ukrainska-shkola/>
10. Сидоренко В.В. Концептуальні засади Нової української школи: ціннісно-світоглядний аспект.: збірник матеріалів III-ї Всеукраїнської Інтернет-конференції 18 квітня 2018р. м. Київ. У 2-х частинах: Ч.1. / наукова редакція, упорядкування: В.В. Сидоренко, Я.Л. Швень. К.: Агроосвіта, 2018. 282 с. С. 121-128.
11. Указ Президента України від 25.05.2020 №195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1952020-33789>
12. Черних О.О. Керівництво із соціально-педагогічного супроводу формування безпечної поведінки підлітків в Інтернеті: навчально-методичний посібник / Черних О.О. К.: ТОВ ЦП „КОМПРИНТ”, 2017. 104 с.